

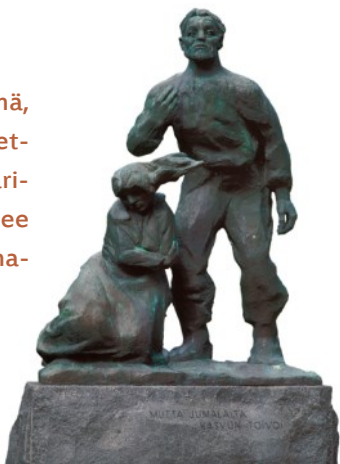
KUVA MAASTAMME SYNTYI SISÄ-SUOMESSA

Muun muassa runo Saarijärven Paavosta, Hirvenhihtäjät ja Hanna-runoelma kertaavat nuoren J. L. Runebergin kokemuksia Sisä-Suomessa. Suomen sodan (1808–1809) taisteluista kerrottiin alueella edelleen. Veteraanien tarinat näkyvät Vänrikki Stoolin tarinoissa, jonka suomennokset tekivät Runebergistä koko kansan kansallisrunoilijan.

Runeberg kuvasi sisäsuomalaisen järvimaiseman jo vuoden 1832 lehtiartikkelissaan sekä myöhemmin Hanna-runoelmassa ja kiteytettynä Maamurunossa. Vuonna 1830 julkaistu runo Saarijärven Paavosta oli runoilijan ensimmäinen merkittävä kuvaus suomenkielisestä kansanmiehestä.

Osa Runebergin aikaisesta luonnosta on säilynyt miltei koskemattomana nykyisellä Julmienlampien luonnonsuojelualueella. Innokkaana metsästäjänä Runeberg samoili näissä Kolkanlahden ja Kalmarin välisissä jylhissä maisemissa, joista voi löytää kuvuksen hänen Saarijärvi-artikkelistaan. Alueeseen voi tutustua patikoimalla pitkin Runebergin polkua.

Heikki Varjan veistämä, vuonna 1961 paljastettu muistomerkki Saarijärven Paavosta sijaitsee Saarijärven kirkon pihalla.

AVOINNA

Kohde on avoinna kesäisin. Näet ajan tasalla olevat avoinnaoloajat osoitteesta www.saarijarvi.fi/museo/aukioloajat. Avoinna myös avoinnaoloaikojen ulkopuolella ryhmille tilauksesta.

PÄÄSYMAKSUT (€)

AIKUISET	5,00
AIKUISET, RYHMÄ*	3,00
LAPSET, 4–12-V.	1,50
VARATTU OPASTUS	25,00

Säätyläiskotimuseo on museokorttikohde.

* Hinta ryhmille, joissa 10 henkilöä tai enemmän. Koululais- ja päiväkotiryhmille omat hinnat. Kysy rohkeasti lisää!

YHTEYSTIEDOT

Kolkanrinteentie 39, 43250 Kolkanlahti
puh. kesällä 0400 415 757, muulloin 044 459 8413
museo@saarijarvi.fi
www.saarijarvi.fi/museo/saatylaiskotimuseo-ji-runeberg-nayttely

SAARIJÄRVEN MUSEO
Saarijärvi Museum

SU

SÄÄTYLÄISKOTIMUSEO
Gentry Home Museum

SÄÄTYLÄISASUMISTA JA
KANSALLISRUNOILIJAN
KOTIOPETTAJAVUODET
J. L. RUNEBERG -NÄYTTELYSSÄ

SÄÄTYLÄISKOTIMUSEO JA J. L. RUNEBERG -NÄYTTELY

Säätyläiskotimuseo toimii Kolkanlahden tilan entisessä päärakennuksessa. Tila oli säätyläisten omistuksessa perustamisestaan, 1780-luvulta lähtien 1800-luvun loppupuolelle. Johan Ludvig Runeberg (1804–1877) opetti vuosina 1823–1825 kotiopettajana tilan tuolloisen omistajan, kapteeni Erik Gustaf af Enehjelmin perheessä. Museo perustettiin kertomaan J. L. Runebergin Saarijärven vuosista.

Huone, jossa J. L. Runeberg asui kotiopettajavuosiensa, on yläkerrassa. Siellä on myös runoilijan Saarijärven ajasta kertova näyttely Ei vettä rantaa rakkaampaa – J. L. Runeberg Saarijärvellä. Sitä täydentävät videoesitykset sekä äänitteet, joiden avulla voi tutustua Runebergin aikaista asumista. Sisustus on rintamaiden säätyläiskoteihin verrattuna vaatimattomampi, mutta kustavilais- ja biedermeierkalusteinen kuitenkin säätyläisille tyypillinen.

NUORI KOTIOPETTAJA SAARIJÄRVELLÄ

J. L. Runeberg oli 19-vuotias ylioppilas saapuessaan Saarijärvelle joulukuussa 1823. Hän oli joutunut varojen puutteessa keskeyttämään opintonsa Turun akatemiassa ja ottamaan vastaan Saarijärveltä tarjolla olleen kotiopettajan toimen. Hänen tehtävänä oli valmentaa Vaasan triviaalikouluun kapteeni af Enehjelmin poikia Kolkanlahdessa ja kruunuvouti Daniel Filip Danielsonin poikia Kalmarissa. Syyskesällä 1825 Runeberg muutti af Enehjelmin mukana Ruovedelle, josta kapteeni osti Ritoniemen kartanon. Siellä hän opetti perheen poikia vielä syksyn ja palasi Turkuun vuoden 1826 alkupuolella.

Saarijärvellä nuorelle runoilijalle avautui uusi, kiehtova ympäristö. Sisäsuomalainen maisema ja savupirttien kansa oli ruotsinkielisestä porvariskodista tulleelle rannikon pojalle elämys, joka vaikutti merkittävästi hänen myöhempään tuotantoonsa. Runeberg kirjoitti Saarijärvellä runoja pieneen sinikantiseen vihkoon, ns. ”Siniseen kirjaan.” Suuri osa

1 Kesäpäivä Kalmarin tilalla Saarijärvellä, C.W. Gyldeénin akvarelli 1820-luvulta. Muistitiedon mukaan kuvassa selin istuva mies on J. L. Runeberg.

2 Ei vettä rantaa rakkaampaa – J. L. Runeberg Saarijärvellä -näyttely museon yläkerrassa.

vihkosen runoista on syntynyt Saarijärvellä, mm. isäntä- ja tuttavaperheiden jäsenille laaditut nimipäivärunot. Myöhemmin Saarijärven kokemukset suodattuivat erilaisten kirjallisten ja aatteellisten virikkeiden kautta runoudeksi, jossa sisäsuomalaisen maiseman ja kansan kuvaukset saivat merkittävän aseman.